

**Політика
розвитку soft skills
в учасників освітнього процесу
Полтавського державного медичного університету**

2021

1. Загальні положення

1.1. Політика розвитку soft skills в учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (далі - Політика) провадиться відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», Національної рамки класифікацій, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» («Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), 2015»), Статуту та Концепції розвитку Полтавського державного медичного університету, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм, що реалізуються в університеті, Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», інших нормативно-правових документів ПДМУ, що регулюють освітній процес.

1.2. Soft skills (т.зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності») - це навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність тощо.

1.3. Політика розвитку soft skills поширюється на учасників освітнього процесу – здобувачів вищої освіти, викладачів, керівників та працівників структурних підрозділів. Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал університету.

1.4. Мета Політики – сприяти формуванню висококваліфікованого конкурентоспроможного фахівця галузі охорони здоров'я; гармонізації soft skills із потребами стейкхолдерів; сприяння особистісному розвитку всіх учасників освітнього процесу; плекання культури міжособистісних взаємин.

1.5. Політика ґрунтується на принципах антропоцентризму, толерантності, демократизації освіти, студентоцентрованого навчання, партнерства учасників освітнього процесу, поєднання теорії з практикою, деонтологічної спрямованості підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я, індивідуалізації.

1.6. Основні підходи до формування soft skills: компетентісний, інтегральний, гуманістичний, гуманітарний, антропоцентричний, синергетичний, когнітивний, аксіологічний, андрагогічний.

2. Реалізація політики розвитку SOFT SKILLS

2.1. Політика розвитку soft skills в учасників освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті реалізується:

у здобувачів вищої освіти шляхом:

- опанування Наскрізної освітньої програми розвитку soft skills (Додаток до Політики розвитку soft skills);
- організації роботи студентського самоврядування;
- залучення до активної громадської та волонтерської діяльності;
- можливості вивчення курсу «Професійні комунікації. Ключові компетенції» як вибіркової компоненти освітніх програм;
- сприяння реалізації проєктної діяльності;
- провадження навчально-тренінгових програм відділу освітньо-виховної та гуманітарної роботи з молоддю;

у науково-педагогічних та педагогічних працівників через:

- систему безперервного професійного розвитку;
- формування здатності будувати траєкторію кар'єрного зростання, долати труднощі й психологічні бар'єри, які заважають особистісному та професійному розвитку;
- програми академічної мобільності;

інших учасників освітнього процесу шляхом їх залучення до тренінгових програм, навчальних семінарів, курсів; та передбачає набуття ключових компетенцій, навичок і якостей, серед яких:

- аксіологічні й професійно-ціннісні установки особистості, моральні імперативи, потреби, інтереси, гуманістичне спрямування;
- здатність оперативно реагувати на вимоги професійного ринку праці;
- здатність до рефлексії і саморефлексії, спроможність долати суперечності сучасного буття людини, робити екзистенційний вибір, який не суперечить загальнолюдським та професійним цінностям (нормам) і свідчить про особистісну зрілість;
- внутрішня відповідальність перед собою і суспільством;
- розвинена когнітивно-інтелектуальна сфера: мислення (логічне, стратегічне, критичне, креативне), пам'ять, увага;
- розвинена емоційна сфера: емпатія, здатність до децентрації, володіння техніками саморегуляції;
- навички самоосвіти, уміння працювати із джерелами інформації, прагнення саморозвитку, налаштованість отримувати новий професійний досвід;
- креативність, здатність генерувати принципово нові ідеї;
- здатність до кооперації та групової діяльності, самоактуалізація, націленість на результат і здатність бути відповідальним за результати діяльності;
- ініціативність, уміння презентувати власні ідеї, обґрунтовувати їх, аргументовано відстоювати власну точку зору;
- володіння технологіями самоменеджменту;
- динамічність, відкритість до позитивних змін;
- здатність до професійного зростання і навчання впродовж життя;
- толерантність, відмова від будь-яких проявів дискримінації за гендерною, расовою, національною, релігійною приналежністю;

- уміння уникати конфліктів або адекватно діяти в умовах конфліктної ситуації;

- сформовані комунікативні (усні й писемні) навички, уміння обирати доцільні стратегії, тактики, стилі міжособистісного, спілкування, комбінувати їх залежно від конкретної комунікативної ситуації, володіння невербальними компонентами спілкування (кінесичними, просодичними, екстралінгвістичними, такесичними, проксемічними), що підвищують ефективність інтеракції;

- уміння вирішувати проблеми, які виникають у процесах діяльності, спілкування, пізнання дійсності й себе в ній, освоєння новітніх технік і технологій;

- здатність до ефективного виконання навчальних, квазіпрофесійних і професійних задач шляхом поєднання традиційних і новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;

- наявність позитивної мотивації, безпосередньо пов'язаної зі змістом майбутньої професійної діяльності;

- здатність будувати обрану траєкторію навчання;

2.2. Політика передбачає формування soft skills за допомогою сучасних освітніх технологій:

- контекстної (практико-орієнтованої) технології, яка передбачає відбір предметного змісту навчання та врахування соціального контексту квазі- і власне професійної діяльності, на основі яких відбувається соціально-гуманітарна, фундаментальна і професійно-практична підготовка майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я;

- особистісно-орієнтованої технології, у центрі якої – особистість; ця технологія спрямована на: створення освітнього середовища, в якому забезпечуються умови для забезпечення розвитку особистості в усіх видах діяльності (навчальної, професійної, художньо-естетичної, спортивної, спортивно-оздоровчої, суспільно-організаційної); культивування гуманного ставлення до особистості, урахування її індивідуально-психологічних

особливостей, підтримання прагнень до інтеріоризації соціальних і культурних цінностей, духовного збагачення; забезпечення комфортних, безпечних, безконфліктних умов під час виконання будь-яких видів діяльності; психологічний комфорт, насамперед, забезпечується шляхом створення ситуації успіху й дає змогу максимально реалізувати природний потенціал особистості;

- технологій розвитку критичного мислення суб'єктів освітнього процесу шляхом застосування таких форм, методів і прийомів, які забезпечують формування навичок адекватно оцінювати нові обставини (невизначені умови) діяльності, обирати стратегії подолання труднощів і розв'язання потенційних проблем, які можуть виникнути в процесі діяльності, ухвалювати обмірковані й незалежні рішення;

- інформаційно-комунікаційних і, зокрема, симуляційних технологій, які з-поміж іншого мінімізують вплив стресових ситуацій на особистість.

2.3. Імплементация Політики передбачає широке використання методів діагностики учасників освітнього процесу, організацію на постійній основі заходів, спрямованих на ефективність адаптації учасників освітнього процесу, атенуацію труднощів, якими характеризуються прелімінарні етапи адаптації, запобігання професійним деформаціям і професійному вигоранню науково-педагогічних та педагогічних працівників.

3. Моніторинг реалізації та ефективності

Політики розвитку soft skills

3.1. Моніторинг реалізації та ефективності Політики розвитку soft skills в учасників освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті здійснює відділ моніторингу і контролю якості освіти університету.

3.2. Відділ моніторингу і контролю якості освіти наприкінці навчального року оприлюднює звіт про ефективність університетської політики у сфері формування soft skills, що містить відомості про:

- моніторинг (опитування, анкетування, інтерв'ювання тощо учасників освітнього процесу);
- результати моніторингу: виявлені сильні та слабкі сторони реалізації Політики;
- рекомендації, надані для усунення недоліків;
- проведені структурними підрозділами тренінги, навчання щодо розвитку soft skills.

4. Прикінцеві положення

Усі зміни та доповнення до Політики розвитку soft skills в учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету вносяться шляхом затвердження нової редакції.